

Lesson

Antisemitizmus - iskolai konfliktusok

TÉMA

iskolai konfliktusok

INTERJÚALANY

Kármán György, zsidó túlélő

KOROSZTÁLY

7-12. osztály

IDŐTARTAM

15-30 perc

JAVASOLT TANTÁRGYAK

Történelem, etika,
társadalomismeret
osztályfőnöki óra

FELADATLEÍRÁS

A feladat során a diákok az iskolai konfliktusok témájával foglalkoznak. Megtanulják, hogyan segíti az elsődleges források – videóinterjúk – elemzése az árnyalt gondolkodás fejlesztését és a különböző perspektívák értékelését.

TANTERVI KAPCSOLÓDÁSOK

A feladat megfelel a 2020-as Nemzeti Alaptantervhez illeszkedő tartalmi szabályozóknak (Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyamára, Kerettanterv a gimnáziumok 7-12. évfolyamára, Kerettantervek az iskolarendszerű felnőttoktatás 1-12. évfolyamára, Kerettantervek a szakképzés területére).

SZÜKSÉGES SEGÉDANYAGOK

- tanulói feladatlapok és mellékletek
- videóklip

TANULÁSI CÉLOK

A feladat elvégzése nyomán a diákok képesek lesznek árnyaltan gondolkodni egy iskolai konfliktushelyzetről. A különböző viselkedésformák elemzésével képesek lesznek értelmezni a konfliktusra adott válaszokat és véleményt nyilvánítani a helyzetben való választási és megnyilvánulási lehetőségekről.

Lesson

Antiszemizmus - iskolai konfliktusok

Ráhangolódás

Beszélgetés

- Miért nem segítünk másoknak, amikor tudnánk vagy kellene?

Ötletbörze – a diákok válaszait gyűjtsük össze a táblán.

Ismertessük a diákokkal a feladatot: Kármán György holokauszt-túlélő videóinterjújának egy rövid részletét fogják megnézni és értelmezni. A feladat során az elsődleges források értelmezésének készségét gyakorolják.

A diákok idézzenek fel olyan esetet, konfliktust, amikor segítettek, közbeléptek vagy láttak valakit segíteni/közbelépni, illetve amikor nem. (Tanár is mondja el saját történetét, bátorítva a tanulókat.)

- Minden esetben be kell avatkozni egy konfliktusba?
- Hogy lehet biztonságosan segíteni másokon?

A kérdések rövid megbeszélése. Mondjuk el, hogy Kármán György videóinterjújának egy rövid részletét fogják megnézni, amelyben '40-es évekből iskolai emlékeiről beszél.

A mellékelt rövid életrajzi adatok alapján mutassuk be Kármán Györgyöt, vagy az életrajzot adjuk ki a diákoknak a videóklip megtekintése előtt.

Gyűjtőmunka

Nézzük meg a videóklipet és a szereplők magatartását megfigyelve a diákok önálló munkában válaszoljanak a mellékelt munkalapon az alábbi kérdésekre (*Tanulói feladatlap – 1. feladat*)

- Mi történt az osztályban? Mit csinált az osztálytárs? Mit csinált az igazgató? – csak igéket gyűjtsenek!
- Milyen jelzőkkel tudnád jellemezni az osztálytársat? – csak mellékneveket gyűjtsenek!
- Milyen jelzőkkel tudnád jellemezni az igazgatót? – csak mellékneveket gyűjtsenek!

Párokban hasonlítsák össze, beszéljék meg az összegyűjtött szavakat, majd keressenek válaszokat az alábbi kérdésekre (*Tanulói feladatlap – 2. feladat*)

- Miből fakadt Kármán György és az osztálytársa közötti konfliktus?
- Milyen agressziót alkalmazott az osztálytárs Kármán Györggyel szemben?
- Hogyan reagált erre az igazgató?

Gyűjtsük össze a példákat a feladathoz készült munkalapon. Ha szükséges, másodszor is nézzük meg a klipet.

Lesson

Antiszemizmus - iskolai konfliktusok

Jelentésteremtés

A klipben nem esik szó arról, hogyan reagált a többi tanuló.
Párokban vagy csoportban beszéljék meg a következő kérdést:

- Hogyan lehetett volna segíteni Kármán Györgynek?

A diákok gondolják végig, voltak-e már kirekesztő jelenetnek szemtanúi, milyen személyes esemény jut eszükbe a videóklipből.

Gondolják végig azt is, abban a jelentben hogyan viselkedtek az egyes szereplők – ezt a feladatot nem muszáj megosztani se társaikkal, se tanárukkal.

Reflektálás

- | A párok hasonlítsák össze válaszaikat más párokkal

Lesson

Antiszemizmus - iskolai konfliktusok

Melléklet

Tanulói feladatlap

Kármán György rövid életrajz

1933-ban született Szegeden, kisgyermekkorától kezdve tanult zenét. Zsidó elemi iskolába, majd egy szegedi gimnáziumba járt.

1944. júniusában a szegedi gettóba, majd a téglagyárba vitték az összegyűjtött zsidókat, köztük Kármán Györgyöt. Június végén a deportáló vonat az ausztriai Strasshofba szállította őket, ahonnan kényszermunkára kerültek. Édesapja munkaszolgálatban halt meg. A felszabadulás után visszatért Szegedre, 1946-ban, 13 évesen kezdett orgonálni a szegedi zsinagógában. Később Budapesten, a Zeneakadémián tanult, zongora- és orgonaművész, zenepedagógus és televíziós szerkesztő lett. 50 éven át a Magyar Televízió zenei műsoraiban dolgozott, 1989-ben a vallási és egyházi műsorok egyik szerkesztője, közben több mint harminc éven át az Országos Rabbiképző Intézet zsinagógájában orgonált, majd az Országos Rabbiképző Intézet – Zsidó Egyetem Liturgia tanszékének vezetője lett. 2008-ban halt meg.

1. feladat

Az utasításokat követve válaszolj az alábbi kérdésekre:

- Mi történt az osztályban? (csak igék)

- Mit csinált az osztálytárs? (csak igék)

- Mit csinált az igazgató? (csak igék)

- Milyen jelzőkkel tudnád jellemezni az osztálytársat? (csak melléknevek)

- Milyen jelzőkkel tudnád jellemezni az igazgatót? (csak melléknevek)

Lesson

Antiszemitaizmus - iskolai konfliktusok

2. feladat

Párokban beszéljétek meg és válaszoljatok az alábbi kérdésekre.

Miből fakadt Kármán György és az osztálytársa közötti konfliktus?	
Milyen agressziót alkalmazott az osztálytárs Kármán Györggyel szemben?	
Hogyan reagált erre az igazgató?	